

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Soranerbladet

NR. 3 MARTS 1974 59. ÅRGANG

POUL SCHJÆRFF

fot. 1973 Mogens
Christoffersen (S 1924)

M A N E D S S K R I F T F O R S O R A N S K S A M F U N D

LINDON

fritidstøj

EMULSION A/S

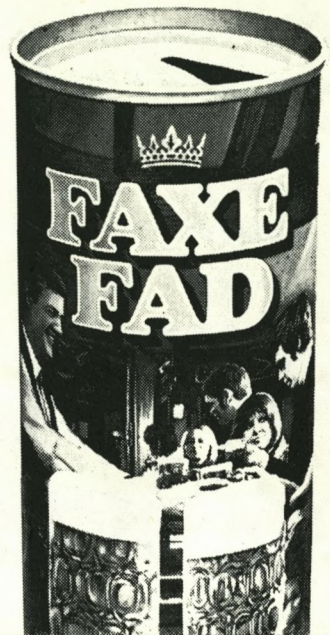

non-ioniske emulgatorer til levnedsmiddelindustrier og tekniske formål

FABRIK OG LABOR
PALSGAARD
7130 JUELSMINDE

SALGSKONTOR
RAADHUSPLADSEN 16
1550 KØBENHAVN V

**Mere øl.
Mere smag.
Mere stemning.**

Chr. Tom Petersen
Academid Sorana

efter tegning af Christian Tom-Petersen

SORANER-BLADET

MARTS 1974

59. ÅRGANG

NUMMER 3

Vor gamle Redaktør Poul Schjærff in memoriam

Som født i Sorø var han i dobbelt Forstand Soraner, og som Redaktør af Soranerbladet holdt han Fanen højt og vedgik Arv og Gæld fra tidligere Redaktører, men paatrykte Bladet sit personlige Stempel med Vægt paa humaniora.

Vi ved kun to Havne
Bekendte af Navne
Den ene vor Vugge
Den anden vor Grav

Men der ligger nu ogsaa noget mellem de to Havne og gjorde det i høj Grad for Poul Schjærff, der jo udrettede meget andet end at redigere vort Blad.

Mon ikke den allervigtigste Post i vor Soranerclan er Redaktørens? Undskyld

Hr. Formand - jeg har selv været Formand! Det er jo langt fra alle Soranere, der kan møde til Frokoster og Soranerfester, blandt andre de mange, der sidder i fjærne Lande rundt i Verden, for hvem det eneste Bindeled til Sorø, til gamle Minder og Kammerater er Soranerbladet.

Da vort Blad i 1966 fyldte 50, var vi mange, der sagde Tak til Poul Schjærff. Undertegnede sagde blandt andet, at da Schjærff i 1948 blev Redaktør, var han for de fleste af os et ubeskrevet Blad, og jeg skæmtede med, at man tog ham "fordi vi ingen bedre havde", men nu er vi, at "vi ikke kunde have haft nogen bedre."

Disse Ord vil altid have Gyldighed.

Poul Lorenzen (S 1905)

Poul Schjærff in memoriam

20. juni 1890 - 6. februar 1974

Ved soranerfrokosten den 7. februar 1974 blev det ved samværets begyndelse meddelt, at soranerbladets mangeårige, højt skattede redaktør, lektor Poul Schjærff, var død dagen før.

For alle medlemmer af Fraternitas sorana vil dette dødsfald betyde, at en plads vil stå tom i vor kreds, og at vi må vænne os til savnet af en god ven, som ofte ved vore stævner ydede værdifulde indslag og i samtaler gav os så meget

med den ham særegne blanding af humor og alvor.

Tre gange har han talt ved vore stævner. I Gilleleje 1962 om: "Ingemann og Sorø", i Rørvig 1966 om: "Sproglige curiosas" og på Jydekroen 1968 om: "Sorø-minder fra før 1900".

I årene 1969-71 hindrede sygdom ham i at deltage i stævnerne; men så vendte han tilbage altid ledsaget af sin trofaste hustru, og var end kræfterne lidt færre, så var sindet uforandret, og vi, der var med i Løgumkloster 1972 og på Samsø 1973, er lykkelige over at bevare lyse minder om samværet med dem begge.

Jens Juul Sørensen (S 1915)

Frokosten på Hôtel d'Angleterre den 7. februar 1974

Vor traditionelle torsdagsfrokost blev, denne ene gang, holdt på Hôtel d'Angleterre. Af de 32 fremmødte var Herluf Krog-Meyer (R 1909) den ældste udi årgang mens Boalth var den yngste (1973). Rektor C. C. Andersen (S 1914) havde - som alle os andre - givet fremmøde for at høre lektor Ejvind Nordahl Svendsen tale om "Træk af mine første år på Sorø Akademi". - Robert Riis (S 1941) bød velkommen og gav straks - efter det traditionelle Skolen leve - ordet til Svend Clausen (S 1925), der bragte den sørgelige meddelelse at Poul Schjærff (S 1908) var afgået ved døden dagen før. Schjærff ville være blevet 84 i år, men en tiltagende svagelighed havde pludselig gjort ende på hans virksomme liv. Svend Clausen fortalte spredte træk fra Schjærffs tilværelse: hans meget lykkelige liv sammen med Gogo og hans glæde ved at være redaktør for Soranerbladet, "hans grundighed var eksempla-

risk, hans måde fornem - vi har et strålende minde om Poul Schjærff i hans over 21 årgange af Soranerbladet!"

Robert introducerede derpå lektor Nordahl Svendsen, der indledte med at takke Soransk Samfunds bestyrelse for invitationen. Nordahl pegede på erindringeres umådelige mængde og oplyste at han ville gå udenom udervisningen og kun meddele træk af sine mange oplevelser, "træk mig for øvrigt i armen når 25 minutter er gået, så holder jeg op!" (C. C.: "Da Nordahl kom til Sorø, blev der ikke alene træk men også gennemtræk!"). Nordahl startede med at konstatere at C. C. allerede havde misforstået titlen på hans foredrag, det var erindrings-træk det drejede sig om: "Jeg havde meget lidt kendskab til kostskoler da jeg kom til Sorø. Mit første bekendtskab var i øvrigt Herlufsholm - indtrykket var aldeles storartet - hvor jeg optrådte i 1921 på et fodboldhold (som

referent!) fra Nykøbing Falster. Jeg læste Stenders Sorø-historier og så kom det op i mig at jeg ville til Sorø Akademi. Men al begyndelse er svær. Da jeg fik min eksamen i 1928 tegnede alting sig mørkt. Jeg var på tre københavnske gymnasier, og alle steder den samme besked: Ingen ledige stillinger i øjeblikket! Et sted fik jeg da en cigar (jeg røg ikke!), tænkte så på at tage magisterkonferens og spurgte Niels Bohr om hvor lang tid han mente det ville tage mig: "Du kan tage den på et halvt år" lød svaret ... Sorø trak imidlertid stærkere! Dr. phil. Kirstine Meyer ringede en dag og fortalte at der var et fire måneders vikariat ledigt i Herning. Jeg tog det, og her mødte jeg C. C. Andersen som var sendt til Herning som censor i realklassen for at undersøge om jeg kunne undervise. Jeg var i øvrigt lige ved at komme på Frederiksberg Gymnasium, for Bohr havde tænkt at knytte mig til sit institut samtidigt med ansættelsen på Frederiksberg, men jeg tog på eget ansvar til Sorø, hvor jeg på dagen for optagelsesprøven gik op til rektor Henrik Raaschou-Nielsen (S 1889) der i mellemtiden havde fået gode nyheder fra C. C.. Rektors første ord til mig var: "De ser mig lidt lille ud, men De kan måske vokse? Kirstine Meyer har jo bestemt at De skal have embedet!" - Jeg boede til at begynde med hos fru Mourier på Tokesvej men flyttede fra oktoberferien 1928 ind som "fest- og tøjinspektor" på Hovedbygningen. Jeg havde ingen forstand derpå (C. C.: "Hørt!") men tilbragte så megen tid i samlingerne at jeg nu og da glemte mine pligter som inspektionshavende. Jeg har været noget af en provo fra jeg kom, gik med gamacher men uden hat! Rektor fik bugt med gamacherne men ikke med hatten: "Jeg kan jo ikke sige goddag til Dem", sagde han. Efter 14 dage på Akademiet blev jeg kaldt ned til Rektor: "Har De nogen penge?" - "Nej, jeg har lånt hundrede kroner af Damgaard" - Rektor: "Skriv under på dette stykke papir!" - på papiret (en meddelelse til banken) havde rektor skrevet: "Udbetal til hr. Nordahl Svendsen, en ny kandidat, fem hundrede kroner fra min private konto!" ... se, sådan behandlede rektor Raaschou-Nielsen en nyankommen ung lærer!

Ved siden af undervisningen skulle man have tid til langt og meget. Jeg var med som sportslærer til Herlufsholm, Birkerød og Rungsted - uhyre interessant - og var med, "for at føre et vistilsyn" - som rektor sagde - til det, så vidt jeg husker, første idrætsstævne for gymnasieskolerne i Sønderborg (1931). "Fatter" og Thomsen var dannede, men idrætsledelsen havde misforstået det hele: Jeg kom til at bo på Hotel Alssund mens drengene boede - sammen med Zahles piger! - hos en præst udenfor byen, han var i øvrigt gammel soraner. Jeg var til kaffebord i sognet - for at sige tak for indkvarteringen - og

E. Nordahl Svendsen ved soranerfrokosten den 7. februar 1974 (tegnet af H. H. Bache (S 1949)).

præsten greb anledningen til at fortælle at der var tre slags mennesker: de gode, de onde og så dem fra Lolland, "men de sidste har vi da heldigvis ingen af her i aften" - så måtte jeg jo fortælle, som sandt er, at jeg er født lollik!

Det måtte komme! En dag sagde C. C. til mig: "Alumnatet venter på at du skal give din første lussing!" - Jeg kom, stak en stor karl en på kassen og - sejrede ... i hvert fald efter C. C.s udsagn. Jeg har i øvrigt altid haft det glimrende med mine elever. Der var mange der var meget interesserede i undervisningen - jeg lavede studiekredse i atomfysik som fik et rekordstort deltagerantal - nogle af eleverne fik jeg siden et fortrinligt samarbejde med. Jeg har altid været umådelig glad for Sorø Akademi - det gik så godt fordi jeg kendte så mange af mine kolleger i forvejen og havde et så fortrinligt samvær med dem. Mange ustyrligt morsomme episoder rinder mig i hu. På udtrykkeligt forlangende af en alumne førte jeg - tidligt i min embedsperiode - en pakke cigaretter til "Overskæringen" på regnskab! C. C. sagde direkte og uden omsvøb: "Kære Nordahl, jeg troede ikke du var en torsk!" ... da C. C. og Damgaard skulle skrive en regnebog med "rigtige priser", og da mine forældre havde en købmandshandel, faldt deres øjne straks på mig: hvis jeg kunne regne opgaverne, så måtte de da være gode!

Tre ting lærte jeg aldrig at forstå: 1) at når drengene skulle tidligt i seng, skulle de komme og sige godnat, men de skulle bruge udtrykket: "Jeg vil gerne sige godnat" ... 2) at når drengene lod cyklerne ligge og flyde - i stedet for at anbringe dem i cykelstalden - skulle de som straf bære dem op på Hovedbygningens loft (!), hvor de fik lov at ligge en fjorten dages tid ... 3) at eleverne havde tilladelse til at spille bold (med ketcher) op mod kirkemuren - dog ikke i kirketiden! Rektor fortalte mig at det var en gammel Sorø-tradition som man ikke kunne ændre!

Jeg spillede julekomedie for de arbejdsløse og fattige - dengang var der

mange der trængte hårdt til opmuntering! - og da C. C. var rejst, skulle jeg også iscenesætte alumnekomedierne. I "Skærmysler" var der ikke olie på lampen og eleven sagde til alles jubel: "Det er denne frygtelige Nordahl der ikke har kommet olie på!" - Jeg var tilmed officer i Soldaterkorpset, men "Fatter" erklærede frejdigt: "Soldat bliver du aldrig, for du er s'gu død to gange!" - Det var lektor Kristen Simonsen der lærte mig hvordan man skulle undervise i kemi - en artikkelserie som han havde skrevet i Fysisk Tidsskrift førte mig på vejen. Jeg havde et storartet samarbejde med "Kimon": Lige udenfor kemilokalet stod et meget stort træ og skyggede. Simonsen og jeg talte længe om det. En sen nat var der en (det var ikke Simonsen!) der havde vandet træet med salpetersyre og svovlsyre! Gartner Lønnøw kunne ikke forstå hvorfor det sygnede hen og gik ud. Det blev fældet og et nyt skulle straks plantes, men det fik Simonsen forhindret ...

Jeg har - i hele min tid - søgt at være et bindeled mellem Soransk Samfund og Sorø Akademi - de længe leve!"

Robert takkede for foredraget - "en begavet og varmhjertet mands fortælling om noget vi alle holder af og som vi igen og igen kan høre om uden at trættes. En hjertelig tak til lektor Nordahl Svendsen og frue der kom den lange vej herind for at glæde os og give os en festdag!" -

Rantzau

Komet Kohoutek

Det viser sig at antallet af kometobservere er øget med hundrede procent! Af redaktionens registrant over danske kometiagttagere (6) fremgår nu at en tredjedel (2) er udgået fra Sorø Akademi! Læs nedenstående smukke observationsrapport der også indbefatter et fatamorgana!

P.R.

Kære Soranerblad!

Sandelig om det skal stå uimodsagt, når I i februar-nummeret anser Kjeld Rønhof for den eneste soraner, der har iagttaget kometen Kohoutek.

Nytårsaftensdag kl. 16 tog jeg og to af mine drenge opstilling på en bakketop uden for Espergærde, medbringende den ældste drengs månekikkert. Efter i fem minutter at have frosset på videnskabens alter opdagede vi kometen meget lavt på den mørknende sydvesthimmel. Ca. 16,10 forsvandt halen i disen over horisonten, medens hovedet endnu var synligt i nogle minutter. Samtidigt dannede der sig et par grader mod syd en luftspejling af hovedet. Inden 16,15 forsvandt dette dobbelte himmelsyn for bestandigt for vore undrende øjne.

Jeres hengivne
Ole Due (S 1949)

Generalforsamling

Soransk Samfunds ordinære generalforsamling afholdes mandag den 22. april 1974 kl. 20.00 i Hotel 3 Falke's selskabslokaler, indgang: Howitzvej 2, København F, telefon (01) FA 8001.

DAGSORDEN

- a) Bestyrelsens beretning om virksomheden i det forløbne år.
- b) Fremlæggelse til godkendelse af regnskaber for 1973 for Soransk Samfund, Soranerbladet, og de under Soransk Samfund hørende fonds.
- c) Forelæggelse til godkendelse af budget for 1974.
- d) Behandling af evt. indkomne forslag fra medlemmerne, jfr. vedtægternes paragraf 5, stk. 2.
- e) Valg af medlemmer til bestyrelsen i stedet for de efter tur fratrædende: Svend Clausen, Karin Mortensen, Bodil Wille Møller, Kai Hørby (ønsker ikke genvalg).
- f) Forelæggelse til godkendelse af forslag fra Jyske Afdeling om valg af Erik Sanders til medlem af bestyrelsen i stedet for J. Borch Jacobsen, der fratræder efter tur.
- g) Valg af revisor.

Robert Riis

Soraneraftenen i Sorø den 21. februar 1974

Robert Riis bød velkommen på Hotel Postgaarden og konstaterede med begejstring at over 50 var mødt frem, "en manifestation af det soranske sammenhold - så mange kommer, med glæde, fra alle steder i landet for at være sammen her i Sorø nogle få timer! Det at Sorø Akademi kan samle os her, må jo betyde at det har været os en god skole - den leve!" - De gule ærter - kun afbrudt af traditionel "præsentation" (fruerne naturligtvis uden "år") og "Jeg veed et Sted ..." (tekst ved hver eneste kuvert!) - var aldeles fremragende, betjeningen hurtig og effektiv, og da Postgaarden både udvendig og indvendig er et stemningsfyldt og smukt sted, så var succesen hjemme. Aftenens nestor var Viggo Thorlacius-Ussing (S 1909), benjamin Elsebet Hjelmdal Hansen (S 1970). Ved bordet tog lektor Ejvind Nordahl Svendsen ordet: "Jeg blev soraner i 1928. Da jeg mistede synet fik jeg guld-phónixnålen, så blev jeg en rigtig gammel soraner. Lad os gamle soranere returnere den skål som formanden udbragte for Sorø Akademi til Soransk Samfund, det leve!"

Omkring klokken 20 brød selskabet op og begav sig til Kunstmuseet hvor Thorlacius-Ussing (Robert: "Igangsætteren - initiativtageren - vedligeholderen") efter kort at have fortalt museets historie præsenterede sit skønne værk: en enestående samling af dansk kunst rækkende fra middelalderen til nutiden. Hver sal, hvert rum blev gennemgået af Thorlacius-Ussing, et lydhørt og interesseret publikum fulgte beskrivelsen af enkelte udsøgte værker. Trængselen og spørgelysten var så stor at Knud Raaschou-Nielsen (S 1933) måtte assistere ved omvisningen. Omkring klokken 21 gik vi op på Akademiet hvor Thorlacius-Ussing havde foreslået fremvist - i solennitetssalen - en film der blev optaget onsdag den 27. maj 1936 hvor Skolens 350 års dag blev fejret med besøg af Kong Christian X og Dronning Alexandrine og hvor Jubilæumsudstillingen af 350 års soransk kunst (i gymnastiksalen og sløjdsalen) blev åbnet af Kronprins Frederik der var ledsaget til

Sorø af Kronprinsesse Ingrid. Det var denne jubilæumsudstilling (jvf. SB 1936: 35) der var spiren til Kunstmuseet, og vi var alle spændte på om vi fik et glimt af herlighederne at se. Det fik vi ikke, men til gengæld var der en pragtfuld optagelse af den da 81-årige Karl Madsen (R 1871) der - adventende udstillingens officielle åbning, iført høj silkehat og fuld krigsmaling - havde anbragt sig i hug-siddende stilling på omklædningsrummets trappesten! - Adjunkt Svend Erik Worm stod ved forevisningsapparatet og hanterede det skrøbelige materiale med færdighed. Det blev en stor oplevelse - og bevægende! - at se den gamle film der, bortset fra bilerne, aldeles ikke virkede "gammel": mange genså med fryd sig selv, andre ledte forgæves i de hurtigt skiftende scenerier - "jeg véd det, jeg stod lige dér, jeg kan så tydeligt huske det ...", man nikkede genkendende til en eller anden fræk móg-unge der i dag fører sig frem som ærværdiggammel soraner, og til dem der ikke er mere: venner og - ikke mindst - kære lærere hvoraf der var mange fortræffelige optagelser. Den film må vi se igen og helst i slow motion så man rigtig kan få lejlighed til at kigge!

Rektor Arne Ostergaard (S 1929) bød nu på en forfriskning i Rektorgaarden ("det öl der ikke blev drukket ved årsfesten"), og der var slet ingen der sagde ja til et tilbud om kaffe i kælderen - alle begav sig glade op til rektorparrets stavelige bolig hvor fru Thora Ostergaard serverede hjemmebagte boller med spegepølse og (hjemmelavet!) leverpostej. Faxes fortrinlige dåseöl læskede tørre ganer og samtalen gik livligt i de smukke appartementer der inspirerede Knud Raaschou-Nielsen til at fortælle den ene kostelige historie efter den anden fra barndommens og ungdommens dage ... Det var umuligt at løsrive sig, først sent brød man op - en soransk aften af de uforglemmelige! En hjertelig tak til rektor Ostergaard og frue der gæstfrit åbnede både skole og hjem!

Rantzau

En lille litterær korrektur

Det af S. T. Vestergaard anførte Goethe-citat (SB, 1974:16 sp. 2) lyder "In der Beschränkung zeigt sich erst der Meister", citatet er ikke fra "Faust", men fra en sonnet i en prolog ved åbnin-

gen af et teater i 1802. Goethe fremførte tanken allerede i 1788 i en artikkel om kunstnerens afhængighed af sit stof.

Mogens Boisen (S 1927)

Til Soranerbladet

Sorø, den 17. februar 1974
Blandt Aage Lind's (S 1901) fotografier ligger dette morsomme, hvoraf man ser, at lærere og elever morede sig sammen - måske til fastelavn?

Lektor dr. phil. Erik Th. Lind

SKOLE-KARNEVAL SORØ 1897

Personerne er fra venstre mod højre:

Frederik Vilhelm Hvalsøe (R 1899) 1883-1958.

Jens Jacob Pedersen (S 1901) 1882-1954.
Aage Lind (S 1901) 1883-1963.

Hans Hendrik Nissen (adjunkt 1898-1901) 1871-1949.

Richard Hansen

Sorø, Rolighed

Hvalsøe blev en kendt arkitekt (bl.a. Svømmehallen i Idrætsparken, København), han erhvervede idrætsmærket i guld ikke mindre end 7 gange! - Pedersen var en overgang afdelingschef i Forsikrings-selskabet Danebroge, men sadlede om og blev landmand med svineavl som speciale. Lind blev jurist med godsadministration som speciale, dertil digter og skønånd bl.a. forfatter til Soransk Samfunds ruskantate og 70-årskantate 1932; han stiftede et soransk legat.

Til alle gamle soranere

Soranerbladet efterspørger hermed gamle fotografier af elever og lærere til offentliggørelse i bladet.

Hvad gemmer der sig ikke i gamle soraneres arkiver af stor interesse for den soranske eftertid! - Se venligst efter i gemmerne, send billederne til redaktøren - gerne med en morsom/interessant kommentar - der, om ønskeligt, returnerer materialet i ubeskadiget stand.

Venlig hilsen

Rantzau

Uniformer

Finn Søeborg har venligst givet Soranerbladet tilladelse til at aftrykke den herlige lille historie "Uniformer" x)

Som enhver gammel soraner - der er lige så fanatisk og reactionair som redaktøren der jo render rundt i fuld uniform med tilhørende låg - vil nikke genkendende til. Man sætte altså soraner i stedet for søofficer:

Jeg skulle hente en bekendt i toget fra Korsør. Da jeg kom ned på perronen, var der lige kommet et tog ind, og da jeg ikke var helt sikker på, at det var Korsør-toget, henvendte jeg mig til en yngre mand i søofficersuniform, som jeg havde set stå af toget, og som jeg derfor gik ud fra vidste, hvor toget kom fra.

- Undskyld, spurgte jeg høfligt, er det toget fra Korsør?

Manden standsede op, stirrede krænket på mig og sagde så:

- Sig mig, kender De ikke en dansk søofficer?

- Jo, sagde jeg forundret, men jeg anede ikke, at man ikke måtte stille Dem spørgsmål.

Han så et øjeblik på mig, så smilede han.

- Undskyld, sagde han. Jeg troede, De forvekslede mig med en jernbanefunktionær, det var det, der sårede mig. Vi er nemlig så tit ude for at blive taget for jernbanemænd, biografkontrollører og jeg ved ikke hvad, og det er man jo ikke videre begejstret for.

- Nej, det kan jeg skam godt forstå, sagde jeg, men det var der slet ikke tale om i dette tilfælde. Jeg kunne da godt se, at De kun var søofficer.

Han så et øjeblik på mig igen, og så gik han pludselig videre. Mit spørgsmål om, hvor toget kom fra, besvarede han slet ikke. Måske er der alligevel noget om, at søofficerer ikke må svare på den slags.

x) Finn Søeborg: Kun for Sjøv. København (Rasmus Naver) 1954 (side 28-29).

Badeanstalten 1948

En film om Sorø Akademi

Bør der laves en film om Sorø Akademis skole? Og kan der skaffes penge til dette formål?

For 14-15 år siden begyndte jeg at optage lidt 16 mm farvefilm af hverdagslivet på Sorø Akademis skole. Som yngre inspektionshavende lærer havde jeg dengang de allerbedste betingelser for at indfange nogle af drengenes hverdagsaktiviteter med kameraet - havde jeg blot haft noget mere erfaring som filmfotograf.

Et par år senere kom jeg i kontakt med filminstruktøren Nicolai Lichtenberg (student fra Sorø 1934) og i fællesskab optog vi mere film, bl.a. lykkedes det for Lichtenberg at få en række ganske gode optagelser fra "overskæringen" 1960.

Af forskellige grunde (især økonomiske) gik arbejdet imidlertid i stå, indtil jeg i efteråret 1971 kom til at arbejde sammen med Lichtenberg om en lille Grønlands-film, som jeg i sommeren 1971 havde optaget i Nordøstgrønland. Under dette samarbejde var det naturligt, at vi kom ind på tanker om at fuldføre Sorø-filmen. Lichtenberg arbejdede nu for Arnó Film Studio A/S i København.

For godt et års tid siden fik Lichtenberg med hjælp fra Arnó Film optaget ca 15 min. film fra et kongebal på skolen, og i løbet af sommeren 1973 har jeg, fristet af gode

belysninger, brugt 70-80 m film på skolens område. I alt har vi nu en lille times optagelser, hvoraf det meste ligger i arbejds kopi hos Arnó Film i København.

Sorø by er vokset op omkring klosteret og skolen, og her ligger så meget godt stof både til billed- og lydside, at jeg mener, filmen om Sorø Akademis skole bør gøres færdig - og jeg mener, at det bør gøres på forsvarlig professionel basis.

Kort fortalt er det vor tanke at bruge de optagelser, vi allerede har, til at give et indtryk af skolen set med en gammel-soraners øjne, mens nye optagelser (efter uniformens afskaffelse) gerne skulle fortælle om det levende skolemiljø i de samme gamle historiske omgivelser og komme ind på nogle af de ting, der adskiller kostskolen fra den almindelige dagskole.

En god film om Sorø Akademis skole vil:

- 1) være af værdi for skolen, specielt ved modtagelsen af nye elever,
- 2) være til glæde for de mange gammel-soranere, der i tusindvis lever spredt over hele Danmark,
- 3) kunne virke som en udmærket reklame både for Sorø by og for Sorø Akademis skole.
- 4) Hvis den laves godt nok, så den viser noget af den udvikling, der er sket med skole og undervisning i de sidste

Idrætsstævnet i Aabenraa 1951

12-14 år, vil en film om Sorø Akademi skole kunne være til gavn og glæde for ungdom i hele Danmark.

- 5) Endelig vil en god kostskolefilm om Sorø Akademi skole rimeligvis være af interesse for danske ambassader i udlandet.

Efter min opfattelse er der således ingen tvivl om, at en film om Sorø Akademi skole bør laves - men kan der skaffes penge til det? Og kan der evt. indledes et samarbejde med Statens Filmcentral eller fjernsynet? Det er dyrt at lave film i dag, og en film må ses af mange mennesker

for at kunne "betale sig". Prisen vil naturligvis i høj grad afhænge af de krav, man stiller til den færdige film. Men de fleste filmfolk vil vist i dag ikke anse en kortfilm til 100.000 kr for dyr.

Jeg har gjort forskellige forsøg på at skaffe penge - men endnu uden større held. Og formålet med dette indlæg er naturligvis at skabe interesse for sagen og eventuelt gennem gammel-soranere få ideer til skabe økonomisk baggrund for en film om Sorø Akademi skole.

Svend Erik Worm
Peter Dams Vej 45, 4180 Sorø

Ellings bedrift

Ole Storm har i Politiken (15. februar 1974) skrevet en begejstret anmeldelse af det afsluttende bind i Christian Elling's (S 1920) storværk om Shakespeare's virkelighed ("Shakespeare II. Dyrekredsen. Kbh. 1974 (Gad) 224 sider, 41 fotografiske plancher; kr. 287,50). Vi citerer:

Et storværk er lykkeligt fuldført. Professor Christian Elling, kunsthistoriker af fag, kunstner som skribent, og så overmåde lærd på alle kunsthistoriens områ-

der, at vi tør kalde ham vor største polyhistor, har afsluttet sit banebrydende værk om Shakespeares sanse- og forestillingsverden.

Ellings bedrift er, at han af sin forelskelse i teksterne har ladet sig føre til de shakespeareske dramaers egentlige skueplads, som hverken er Globe Theatre eller nogen anden scene, men en verden der kappes i robust virkelighed med folkelige værtshuse, som vi kender dem nu, befolket med synftige sviregaster og ly-

stignætre, som velfærdsstaten i synderlig nåde har ladet overleve ukonforme.

Der er næppe det, Christian Elling ikke ved om, hvad Shakespeare vidste om dyr, hjemlige og fremmede. Han har kommenteret og udlagt Shakespeares tekster ud fra den reale verden og hentet bevismaterialet i samtidens billeder af vilde og tamme dyr, indbefattet de rædsomme drager, basilisker og enhjørninge.

Alligevel - den eksklusive Ellinger som Shakespeare en ærlig jævn mand med forkærlighed for alt, hvad der er jævnt, spegesild og ansjoser og andet ramsaltet og krydret der fordrer en dram. Handækker symbolsk et bord, inspireret af nederlænderen Gillis, og forestiller sig unge William Shakespeare bænket med venner omkring det i et londonsk gæstgiveri. Indfaldet er sublimt.

Gamle soranere

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har rund fødselsdag i april 1974:

1. Prokurist Erik Friis (f. 1894), Christiansmindevej 2, 2100 Kbh. Ø.
1. Lærer fru Anne Nielsen født Guld (f. 1924), Mosebakkens Høveltevej, Bregnerød, 3460 Birkerød.
2. Bankdirektør Herman Munch-Knudsen (f. 1894), Nørrevej 29, Ballum, 6780 Skærbæk.
3. Bibliotekar Jens Maarbjerg (f. 1924), Højmarksvej 25, 2860 Søborg.
6. Pressefotograf Ivar Myrhøj (f. 1924), Elmealle 11, 2890 Hareskov.
8. Tandlæge Aage Krebs (f. 1914), Jernbanevej 24, 3070 Snekersten.
13. Ingeniørdocent Morten D. Ludvigsen (f. 1914), Sortedam Døsseringen 23, 2200 Kbh. N.
14. Overlæge, dr. med. Torben Andersen (f. 1904), Gl. Strandvej 159, Sletten, 3050 Humlebæk.
14. Ernst Skotte Jacobsen (f. 1904), 1533 - 22nd Street, Brandon, Man., Canada.
15. Frøken Astrid Henriksen (f. 1899), Frimestervej 26, 2400 Kbh. NV.
16. Major John Lindholm (f. 1924), Skovkanten 1, 2880 Bagsværd.

17. Baron Gregers Wedell-Wedelsborg (f. 1904), 85 East End Ave., New York City, USA.
18. Skovfoged Hans Chr. Burchardt Sørensen (f. 1914), Munkevej 5, 3230 Græsted.
20. Gårdejer Peder Henning Christensen (f. 1924), Askehave, Jørslev, 4653 Karise.
23. Overlæge Vilhelm Magnussen (f. 1904), 3800 Torshavn.
27. Peter V. Hauch (f. 1924), Anthorn Farm, P.O. Box 82, White River, East Transvaal, South Afrika.
29. Rektor Aksel Arndal (f. 1904), Bulovsvej 22, 5000 Odense.
30. Professor, dr. med. Paul Plesner (f. 1924), Carl Plougs Vænge 3, 5000 Odense.

Herluf Krog-Meyer (R 1909) meddeler at trommeslageren på billedet af SOLDATERKORPSET (SB 1973:147 og 1974:19) er Jens Peter Aser Schiøler (Jack Scholer) (R 1907), søn af kammer C. Schiøler, Sorø, "jeg boede hos hans Forældre, inden jeg blev Alumne, og genkender ham med Sikkerhed."

Direktør C.-C. Hoffgaard (R 1917) er blandt andet formand for Heiberg-Selskabet, hvis forskellige aktiviteter fremgår af en nydelig lille illustreret folder, der udsendes til medlemmerne; af nr. 9 (januar 1974) fremgår at man - alt i heibergsk regi - har overværet en forestilling på Christiansborgs historiske Hoftheater, har dælet i Hirschholms slotspark og påhørt foredrag i den ligeledes historiske Brøstes Gaard på Christianshavn. Medlemsskab af Heiberg-Selskabet (Brøstes Gaard, Overgaden oven Vandet 10, 1415 København K, telefon AStA 333) indebærer også at visse publikationer kan leveres til favørpriser. Kontingent andrager for tiden kr. 30.- for enkeltpersoner (ægtepar 40.-), unge under 25 år slipper med kr. 15.-, det samme beløb betaler ældre over 67 (ægtepar kr. 30.-).

Rantzau

Flemming Moerner (S 1946), ØKS direktør i Durban for Natal Oil & Soap Industries og Quality Products har på en pressekonference i København den 30. januar 1974 tilbagevist verserende påstande om, at visse farvede arbejdere på ØK-virksomheder i Sydafrika får "sulteløn".

Ole Due (S 1949), kontorchef i Justitsministeriet, medarbejder ved "Lovtiden", medredaktør af "Juristen" er sammen med professor dr. jur. Ole Lando og professor dr. jur. W. E. von Eyben hovedredaktør for "EF-Karnov" der udkommer på Karnovs forlag den 20. marts (favørpris kr. 300.- + moms; bogladepris kr. 375.- + moms).

Værket, der er på over 800 sider, har 44 medarbejdere, heraf er endnu en soraner: professor, dr. jur. Peter Germer (1954), Aarhus Universitet. Juristforbundets Forlag har udsendt Ole Dues "EF-lovregister", 312 sider, hæftet (favørpris kr. 65.- + moms, bogladepris kr. 81,25 + moms). Registret indeholder en systematisk oversigt over alle de EF-regler der trådte i kraft for Danmark den 1. januar 1973, foruden henvisninger til de tilpasninger i retsakterne der er foretaget med henblik på deres anvendelse i de nye medlemsstater, de særlige overgangsordninger ved retsakternes anvendelse i disse stater m.m. Endelig angives de danske lovændringer som er foretaget i forbindelse med de enkelte retsakter.

Rantzaу

Cand. jur. Georg Lemke (S 1954) er udnævnt til projektadministrator for de fællesnordiske andelsprojekter i Kenya og Tanzania. Projekterne administreres gennem DANIDA, Udenrigsministeriets afdeling for internationalt udviklingssamarbejde. Georg Lemke er 39 år og var tidligere assisterende projektadministrator i samme afdeling. Georg Lemke har tidligere været afdelingschef i Brugsforeningen HB og sekretær i Dansk Arbejdsgiverforening. Fra 1. januar 1972 til 30. juni 1973 var Georg Lemke udsendt som andelsrådgiver i Tanzania ved det fællesnordiske projekt.

Soraneren Jørgen Raaschou-Nielsen (S 1955), sønnesøn af rektor Henrik Raaschou-Nielsen (S 1889) er arkitekt bag restaureringen af "Studentforeningen" - Ulrik Plesners pompøse hus på hjørnet af Studiestræde og Vester Boulevard, nu: H. C. Andersens Boulevard i København. Politiken bringer på bagsiden d. 21.1.1974 en morsom beskrivelse af ejendommen, der er restaureret og ombygget for 13 millioner kroner af arkitekt Poul Cadovius. "Cado-Center" - ejendommens fremtidige navn - bliver indviet den 7. maj i år, Jørgen Raaschou-Nielsen beretter: "Façadens 2500 kvadratmeter er blevet kemisk rensset og efterspulet med 90 grader varmt vand. Sten på sten og tegl på tegl er eftergået og repareret, hvorefter hele façaden er blevet imprægneret usynligt, klar til de

næste generationers slitage af vind, vejr og forurening ..." Forvandlingen af ejendommen - ifølge Politiken "Studentforeningens uhyggelige kasse"(!) - får atter stor omtale på bladets bagside d. 10.2. men nu i forbindelse med en storartet idé fremsat af Jørgen Raaschou-Nielsen: Vandforsynings hjørne - den sidste rest af Aborreparken - bør åbnes for publikum og genopstå som et lille grønt område - "Hvis København vil plante træer i midterrabbatten mellem Rådhuspladsen og Jarmers Plads, vil jeg give træerne", siger Poul Cadovius. Jørgen Raaschou-Nielsen har præsenteret de grønne visioner for Københavns Magistrat - forhåbentlig tager man ideen til sit hjerte og bøder en lille smule på fortidens kæmpe-brøler: ødelæggelsen af det gamle voldterrain.

Dødsfald

FREDERIK JOHAN GOTTLIEB
WINTHER-HAÜSER
28 maj 1890 - 1. september 1973

Bogtrykker og redaktør af Sorø Avis Frederik Carl Christen Hauser (1852-1922) og hustru Agnes Wilhelmine Winther (1855-1931) havde tre sønner på Sorø Akademi Skole. Den ældste Vilhelm Jørgen (1895) prøvede at videreføre trykkeriet og bladet, men konjunkturernes gik ham imod og han blev typograf og døde i Assens 1946. Den næste Helge (R 1903) drev agenturvirksomhed i Rudkøbing senere i København, hvor han døde 1944. Den yngste Frederik døde for nogle måneder siden i Odense, hvor han havde virket som revisor og i mange år været knyttet til kommunkontoret.

Frederik Winther-Häuser (R 1906) havde mange interesser først og fremmest arkæologi. Han har fundet 16-18 stenalderboplads på Fyn og han skænkede i 1952 det meste af sine samlinger til Nationalmuseet og i 1957 en mindre samling køkkenmøddingredskaber til Sorø Akademi museum. I et brev fornylig skriver hans datter Ulla Winther-Häuser, som boede hos han de senere år, at han så længe synet holdt også var en habil amatørkunstmaler. Han har bl.a. malet et dejligt billede af Alleen og Ingemanns Hus. Gennem mange år har han også studeret sin slægts historie, specielt Winther-slægten, der var dobbeltbeslægtet med Hvide-slægten.

En søster til de tre brødre, Harriet gift Møen, var en god bekendt af Kählerfamilien fra Bjernedegaard, og hun har til sin veninde Helfrid Kahler Jønson, der er en datter af soraneren Valdemar Kah-

ler (R 1863), som kom til Sverige og 1868 blev ejer af Sabyholm ved Laholm (stadig i familiens eje), forfattet en meget smuk beretning "Fra Din Faders Hjemstavn". En fotokopi af denne beretning, der er skrevet 1938 i en velformet og fast håndskrift, fik jeg sendt fra Kähler-familien ikke så længe før meddelelsen om Frederik Winther-Hausers død kom. Den giver en oversigt over Sorøegnens historie og omtaler en del af de personer, der har haft tilknytning til Sorø og Akademiet og den vidner smukt om den kærlighed hvormed redaktørens børn omfattede Sorø og det soranske.

A. Kann Rasmussen (S 1922)

KRISTIAN ERHARD MORK-HANSEN
19. december 1904 - 22. januar 1974

Erhard Mørk-Hansen var født i Ravnholt Skovridergård, Søllinge sogn, Svendborg amt som søn af Skovrider Kristian Erhard Mørk-Hansen og Inge Mathilde Vedel, han blev optaget i 2.M 1917, realist 1921, efter landbrugsuddannelse og en periode som forvalter ved landbrug blev Mørk-Hansen bestyrer af Dyrehavegaard ved Klampenborg 1930-40, inspektør på Kjærsgaard, Brenderup, Fyn 1940-43, forpagter af Venteløkkegaard, Fyn 1943-56; fra 1956 agentur for fodestoffer og bygningsmaterialer.

CARL ROBERT WAARST
21. november 1894 - 2. februar 1974

Carl Waarst var født i Sæby købstad som søn af købmand Christian Waarst og Caroline Petersen, han blev optaget i 2.M 1907, realist 1911, afgangseksamen fra Aarhus Elektroteknikum 1920, efter ansættelse hos E. Rasmussen A/S, Fredericia og Im. Stuhr A/S, Aalborg, blev Waarst direktør og medindehaver af C. Rafns Fabriker, Aalborg, ingeniør og afdelingsleder i Nordisk Elektricitetselskab A/S, København, Haderslev filialen for det sydlige Jylland 1936-62. Navnet Waarst gør sig smukt gældende i Sorø Akademis Skoles historie, den ældste var Carl Robert, den (foreløbigt) yngste er Søren (S 1960).

POUL CHRISTIAN SCHJÆRFF
20. juni 1890 - 6. februar 1974

Poul Schjærff var født i Sorø som søn af sparekasseassistent Christian Georg Marius Schjærff og Kirsten Jørgensen, han blev optaget i I kl. 1902, student (k) 1908, cand. mag. (tysk, dansk, historie) 1916; efter militærtjeneste blev Schjærff lærer ved Rungsted Kostskole i 1918, adjunkt ved Rungsted Statsskole 1920, lektor 1934-60. Schjærff var tillige lærer ved Hørsholm

Handelsskole 1932, forstander for samme 1946-53, han var medlem af bestyrelsen for Rungsted Samfundet - i 1965 æresmedlem - og redaktør af Samfundets medlemsblad 1941-62.

Ved siden af sin mangeårige og store pædagogiske indsats har Schjærff også ydet en betydelig litterær indsats: udgivelse af C. Hauch's Udvalgte Skrifter I-III (1926-29), Indledning og Kommentar til Goethes Hermann und Dorothea (1926) og - sammen med Christian Winther - Bibliografi over historisk Skønlitteratur (1937). Afhandlinger og artikler i tidskrifter (deriblandt om dansk soldatersprog! - sproglige undersøgelser i dansk, især "sprogblomster" havde hans store interesse) blev der også tid til og til lokalhistoriske studier sammen med H. C. Røsted, skaberen af Hørsholm Egnsmuseum.

Poul Schjærffs mest markante indsats - set fra soransk hold - er hans fremragende virke som redaktør af Soranerbladet (fra og med nr. 11 (november) 1948 til og med nr. 5 (maj) 1971, hvor Otto Fog-Petersen (S 1932) overtog stillingen til og med nr. 5 (maj) 1973), men Schjærff fulgte arbejdet lige til sin død, han var "senior-redaktøren" der med glæde og lune stillede sin rige erfaring til rådighed for efterfølgerne. Schjærff nåede at runde et kvart århundredes aktiv tjeneste for Soranerbladet, en enestående bedrift der bliver svær at overgå - han var i sandhed en god soraner! Vi er ham alle stor tak skyldig!

Schjærff gav megen fin og menneskelig vejledning, det var altid en berigelse at besøge ham og hans hustru i Rungsted. Hans første råd til mig, da jeg overtog redaktørembedet, var: "Lødighed, men - glem aldrig humøren!" - bedre kunne han ikke tegne sig selv ... ære være hans minde!

Paul Rantzau (R 1937)

GERT HORLYK HJORT
8. marts 1920 - 14. februar 1974

Gert Hjort var født i Aalborg som søn af læge Tage Hjort og Gerda Hørlyk, han blev optaget i 4.M 1935, student (m) 1939, cand. med. 1948, var på studierejse til Cambridge i England 1953-54 hvor han studerede radioterapi, i 1960 fik Hjort specialanerkendelse i patologisk anatomi og vævsmikroskopi, i 1963 blev han ansat på Finseninstitutets patologiske afdeling som overlæge.

NIELS JULIUS GREDAL
12. april 1892 - 17. februar 1974

Niels Gredal var født i Aagerup, Vigersted sogn, Sorø amt som søn af landpostbud Lars Nielsen og Johanne Marie Lar-

sen, han blev optaget i 3.M 1906, student (k) 1911, tog lærereksamen fra Haslev Seminarium 1914 og blev lærer på Stenhus fra 1914 til 1916, efter militærtjeneste og ansættelse ved Holbæk Kommuneskole blev Niels Gredal cand.mag.(engelsk og dansk) i 1925, adjunkt ved Fredericia Gymnasium 1926 og lektor samme sted fra 1937 til 1955, hvor tiltagende døvhed tvang ham til at gå af; allerede i 1942 anlagde han en frugtplantage på 4 tdr. land som han dyrkede indtil 1960.

FINN REIFF

15. december 1933 - 2. marts 1973

Finn Reiff tog diplomeksamen 1956, organist - og kantor-eksamen 1957, han var en overgang sanglærer ved Hanna-Skolen i København; fra 1957 til 1964 var Reiff ansat som organist ved Sorø kirke og time-lærer i musik og sang ved Sorø Akademis Skole, fra Sorø kom han til Johanneskirken i København som organist. Reiff havde været lærer ved Københavns Musikhøjskole og leder af højskolens kammerkor, han blev senere tillige lærer ved Musik-konservatoriet i Odense.

Soranske noter

SØGADE 5 ØNSKES NEDREVET

Søgade 5, der for adskillige måneder siden blev besat af en flok unge narkomaner og andre små-kriminelle, skal rives ned. Direktionen for Sorø Akademis stiftelse har på et møde besluttet at søge kommunen om tilladelse til nedrivningen.

Akademiet har søgt at udleje huset, men det er så forfaldent, at man ikke med rimelighed kan bruge penge på istandsættelse, og derfor vil man hellere have det revet ned.

(Dagbladet 16.2.74)

AKADEMIETS SKOVE GIVER OVERSKUD

Direktionen for Sorø Akademis stiftelse har oprettet overenskomst med stats-skovdirektoratet om driften af skovene. Statsskovene skal styre akademiets skove. Akademiet er dog medbestemmende vedrørende driftsplaner, budgetter o.l.

Det ser ud til, at akademiets skove giver overskud mod et forventet underskud for 1973/74. I budgettet havde man kalkuleret med et underskud på 200.000 kr. men det synes nu at vendes til et overskud på omkring 150.000 kr.

(Dagbladet 16.2.74)

Memo

Soraner-frokost den første torsdag i hver måned 1974 (klokken 12/15): 4. april, 2. maj, 6. juni, 4. juli, 1. august, 5. september, 3. oktober, 7. november og 5. december. Bemærk vort nye tilholdssted: "Allegade 10", 2000 København F, og husk venligst den obligatoriske tilmeldelse pr. telefon (01) 211492 senest samme dag mellem klokken 9 og 11! Nachspiel i restaurationen samstedes.

Advokat Max Ebert (S 1935) vil ved frokosten den 4. april tale om tryk fra det andet Akademis tid og deslige.

Indholdsfortegnelsen til årgang 1973 vil fremkomme som tillæg til aprilnummeret.

Corrigenda 1974, nr. 2: Sætternissen har været på spil på omslagets side 2 og forvandet Sanders' nye postadresse til "Skørkøping"(!), det lyder meget morsomt, men det er forkert! der skal stå SKØRPING. På side 19, 2. spalte linje 8 f.o. skal stå Horoscop.

Adresseændringer bedes meddelt til

SORANSK SAMFUND: Kassereren
Civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10
2860 Søborg
Tlf. (01) 69 11 44
Postgiro 1710

SORANERBLADET: Redaktion
Paul Rantzau
Tyrssbakke 9, Søllerød
2840 Holte
Tlf. (01) 80 00 55

SORANERBLADET: Administration
Erik Sanders
Skadsholm
9520 Skørping
Tlf. (08) 37 1900

Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri
Borgergade 6
1300 København K
Tlf. (01) 14 40 40

**Bemærk ny
adresse:**

*Soraner-
bladets
admini-
stration*

v/Erik Sanders
Skadsholm
9520 Skørping
(08) 37 19 00

Lommemodel 80 D
En af mange modeller

Møller & Landschultz A/S
Krystalgade 15
1006 Kbh. K
Telefon (01) 12 82 01

Advokat

HARALD QVIST

Landsretssagfører

Mødeberettiget for Højesteret

Frederiksberggade 25

(01) 12 32 64

Lrs. G. Tage Nielsens Eftf.

SAAB

Salg-Service

Aut forhandler

NIELS THIELE

Automobiler
Stenløse

Telf. (03) 17 00 72

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 7163

THOR-VASK

NÆSTVED

TELEFON 72 25 50

**fiona
tapet**

gælder det SPHAGNUM så tal med
PINDSTRUP MOSEBRUG A/S

PINDSTRUP
8580 RYOMGÅRD
Telefon: (06) 39 61 00

Soraner-biografier 1901—60

Biografierne kan, efter skriftlig bestilling og så længe oplag haves, købes hos kassereren til følgende priser excl. porto og emballage:

Det *samlede værk* indbundet i et bind, kr. 150,-

Uindbundne *hæfter* af årgangene henholdsvis 1901-10, 1911-20, 1921-30, 1931-40, 1941-50, 1951-60 samt familieoversigten kr. 25,- pr. hæfte.

Soransk Samfund

kassereren civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10 . 2860 Søborg